

Gazeta este de două ori, adică: Mercuria și Sâmbata, Fiecare odată pe săptămână, adică: Mercuria. Prețurile sunt pe 1 an 10 f.; pe diurnitate a 5 f. m. c. în țara Monarchiei.

Pentru țări străine 7 f. pe 1 sem., și pe anul întreg 14 f. Se prenumera la toate poste c. r., cum și la toți cunoscuții noștri DD. corespondenți. Pentru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c.

GAZETA

TRANSILVÂNIEI.

Monarchia Austriacă.

Brasiovu. Revista din diurnale. „K. Z.“ publica:

Proportionala mortalitate a Brasiovului in anul 1856.

Dupa date oficiale estrase din protocolul imormentarilor mortalitatea cetatei in an. 1856 sta in următoarea proporțiune:

Au muritu in anul 1856 peste totu 814

Intre acestia erau:

Barbati	414
Femei :	400

814

Dupa versta murira:

in anul primu alu vietiei	259
dela anul 1 pene 10	195
„ „ 11 „ 20	41
„ „ 21 „ 30	48
„ „ 31 „ 40	52
„ „ 41 „ 50	51
„ „ 51 „ 60	48
„ „ 61 „ 70	46
„ „ 71 „ 80	56
„ „ 81 „ 90	26
„ „ 91 pene la 100 ani	2

814

Dupa relege:

rom. catolici	191
evangelici luterani	258
reformati	35
gr. ne-uniti	327
evrei	3

814

Dupa luni: in lunile Ianuarie 75, Februarie 65, Martie 75, Aprilie 69, Maiu 56, Juniu 57, Iulie 63, Augustu 51, Septembrie 64, Octombrie 79, Noiembrie 69, Decembrie 91.

Dupa bóle: de aprinderi de plumani 27, de friguri de Scharlach 5, lungóre 24, cataru de matie 16, de dinti 34, convulsiiuni 91, cataroiu (guta, damla) 25, oftica 110, de slabitiune de batrenetie 80, de slabitiune 54; de idropica 76, versatu 9, nascuti morti 56, prin necrociri 7, de alte bóle deosebite 200 insi. Cu totii 814.

— Din Sibiiu scrie „S. B.“ ca terglu de anul nou reesi foarte neînsemnatu și ce e mai reu, nici vendietori nici cumparatori nu prea erau; cauza pòte fi timpul nefavoritoriu de eara. (Se pòte inse ca și serbatorile aniversare au retienutu pe multu in cerclu familiei. —

— O scire mai importatòre din Sibiiu e; ca înaltulu ministriu de cultu și instructiune a insarcinatu pe incl. directiune edila a Ardealului a proiecta unu planu de redicarea unui edificiu pentru universitate in capitala Ardealului, adica in Sibiiu și ca acestu planu e acum seversitu. Acèsta scire ne îndreptatíeaza a spera, ca vomu avé odata și in Ardealu universitate.

— „Timpulu“ ne aduce o însciintiare de mare însemnatate literara.

Domnulu *Dimitrie Bolintineu*, renumitulu poetu din Roma-

ni'a, mai dedú la lumina, suptu auspiciile D. G. Sion, alte opere intitulate „Calatorii in Palestina și Egiptu“, descriere in prosa a locurilor unde calatori auctorulu. Elu apromise ca va publica și altu volumu, îndata ce se va convinge, ca romanii au îmbraciatu opulu lui cu caldura. Ponderositatea opereloru poetice a le Dlui *D. Bolintineu* nu mai lasa îndereptu nici o îndoiéla despre importantia opurilor acestora.

NB. „Magyarország családai czimerekkel és származási táblákkal Nagy Istvántól; szerkeszti és kiadja Friebeisz István,“ care esse in sarcine de cate 5 còle, una dupa alta, dupa ce in urm'a programei va cuprinde tóte familiile de magnati și peste 3000 familii de nemesi, cu table genealogice și biografii, trebuie se cuprinda unele repòrte apròpe și de romanii și de genealogii de ale loru. Cei, caroru timpulu fisicu le partinesce mai multu decatu noue, voru primi de placuta datori'a de a ne însciintia publiculu despre cele ce batu in sfera romanului din cuprinsele acelora. —

— „Novice“ gazeta ilirica ne aduce „*Tatalu nostru*,“ dupa cum se lauda tatalu cerescu prin rostulu romaniloru din Istri'a. — Aci ne vomu mai întòree. —

De pe la Saturnare, 25. Dec. 1856.

In dilele nóstre, candu întunereculu e combatutu prin arm'a lumini — atatu pe catu se pòte — candu au incetatu aceea struncinatòre sòrte, care cu neîndurare ne respinse de pe terenulu culturai, propasirei și al civilizatiunei, suntemu fericitu, cu inima plina de bucuria a vedé împlinite calduròsele dorintie, dupa care parintii nostrii atatu de lungu și îndesiertu au oftatu.

In dilele nóstre gloriosulu Imperatulu FRANCISCU JOSIFU I, încalditu de spiritulu relegiunei, indemnatu de nemarginit'a sa maritimia au restauratu metropolia de Alba-Julia, au fundatu nouele episcopii de Gier'a și Lugosiu, și prin acestea au pusu fundamentu pentru unu viitoriu mai sarridietoriu, atatu in moralitate catu și in cultura. —

Acestea evenimente complinite — care facu epoc'a de auru in paginile istoriei bisericiei, și si a poporulu nostru — au motivatu cu fidela aderintia pe preotimea districtului Baiei mare, dein 24. Noemb. c. n. — diu'a tiermurita, pentru adunare districtuala in Baitia (Láposbánya) au tienutu servire s. pentru ca atotuputintele Dumnedieu — care îndreapta inimile Imperatiloru spre totu lucrulu bunu, — se custe spre multe dieci de ani scump'a vietia a cavaleresculu nostru Imperatulu FRANCISCU JOSIFU, suptu a carui sceptru incepe a înflori vietia nóstra cea de multu întunecata, ba și adormita. — Cu pietate sau amintitu și Esc. Sa D. Metropolitu Alessandru, dela a carui conducere parintésca și iubitòre de poporu amu vedietu multu bine resarindu și avemu sperantia, ca cu mana tare și cu braciul înaltu va cuprinde și va restaura tóte caile spre cultura, totu asia și respectivulu gratiosu parinte episcopulu Gierlei, a carui activitate și zelu, acum din începutu lucedu ca diamantulu in facia lucrurilor sale puse pentru interesulu bisericiei și ala luminarii filorlu aceleiasi. —

Noi îi devotamu din partene sincera alipire, credintia, și supunere fiéscu, și îi oftamu, ca se i se plinésca tóte dorintiele, ce ei batu in peptu pentru totu ce e bunu și frumosu. Ca straini amu fostu, rupti din braciile mamei nóstre; mangaiere acum avemu, ca suntemu dati îndereptu aceleia, și sarutamu manile dulcelui nostru parinte, care vrea a trai singuru pentru mum'a și fii acesteia; — care urasce négr'a obscuritate, era desteptarea e sufletulu lui.

P. V., Preotu.

ажигъ не съвъ максималъ лѣи Стефанъ челъ Маре, кареле 6 дн дрѣнта торжштвлѣ дн казса че о дндсептѣ маї сѣсѣ, пѣпъ дн претеле вѣсеричеї шї днтр'о адѣнчїме аша де маре, днкѣтѣ маї де десѣптѣ, пѣ се маї пѣте съ фїе знѣ торжштѣ; кѣ знѣ кѣвжнтѣ, тѣте мїжлѣеле се днтрѣвїндѣзѣ, каре сѣнт індїкате, спре а се конвїнде, кѣ пѣ маї 6 знѣ торжштѣ, сѣв сѣд лѣнтѣ максималѣ, афарѣ де ачеста.

Аїче ажнсе днкордѣчнпеа тѣтѣрора ла челъ маї маре градѣ, шї тѣчереа, че о зртѣ знѣ мїнѣтѣ, фѣ атѣтѣ де адѣнкѣ шї знїверсалѣ, днкѣтѣ азѣеаѣ, кѣм вате ініма дн фїекаре пентѣ; шї кѣм клїпала ачѣста, фѣ днтрѣ адевѣрѣ сакрѣ! Комїсарѣ полїтїкѣ фѣкѣ акѣм днтрѣваре ла челъ еклесїастїкѣ шї консісторїалѣ, де пѣте, сѣ се рѣдїче акѣм кїарѣ шї меспедѣа де пе торжштѣ. Ачѣста днсѣ респнсе кѣ пѣ пѣпъ че пѣ се ва фаче знѣ черемонїалѣ вѣсерїческѣ.

Со кїетѣ делї днтрѣвїндѣзѣ соборѣ монастїрескѣ, архїмандрїтѣлѣ, іеромонахїї шї діаконїї се днтрѣварѣ тоцї дн орнате прѣдѣсе шї веки вѣстїпїте, дате днкѣ де днсѣшї Стефанѣ челѣ Марѣ ачѣстеї монастїрї, шї лѣвндѣ тоцї дн тѣпї фѣклїї, еар діаконїї кѣ каделнїдї днкѣвнїзрарѣ торжштѣлѣ шї дѣпъ че се кѣдї торжштѣлѣ, де діаконї дн крѣчїшї, ескїетѣ архїмандрїтѣлѣ „кѣ гласѣ марѣ: „Домнѣлѣ сѣ пе рѣгѣтѣ!“ соборѣлѣ респнсе „Дѣ-

мне мїлѣетѣ!“ шї днтр'ачѣстѣ клїеалѣ се ковѣрѣтѣ опѣтѣ рѣтѣнї пѣтернїчї дн адѣнчїме, знде ера торжштѣлѣ, шї дешї кѣ грѣстате, днсѣ де одатѣ рѣдїкарѣ manina меспедѣа де пе торжштѣ.

Опрѣште-те аїче пѣтернїкѣ пѣапѣ, шї фѣ локѣ, о пѣцїне днтрѣагѣ се сїмѣаскѣ дн ачѣстѣ моментѣ сакрѣ шї шѣестѣсѣ, кѣчї, а пѣтѣ днкѣтѣта, тѣ сѣлѣ дескрїї, ар фї о пѣертавїлѣ профанаре а сѣцѣтѣлї ачѣствїа!

Молдовѣ, Молдовѣ, веке шї пѣтѣ, сатѣ еровлѣ тѣлѣ, сатѣ пѣрїптеле тѣлѣ, сатѣ креаторѣлѣ кѣнѣпѣї глорїеї шї алѣ фѣрїчїреї тале! . . . dar' ѣре де че тѣ 6 фаца днтрѣнатѣ дн позїгїа еї чеа патѣралѣ!! пѣ кѣтѣа ешїтї тѣ пентѣрѣ ачѣста де вїпѣ!?

Нѣ се вѣзѣ акѣма окї фѣрѣ де лакрїмї шї кїарѣ шї пе чеї де алѣтѣ пѣатѣлѣ, карїї се афларѣ де фацѣ ла ачѣстѣ мїнѣтѣ грандіѣсѣ шї історїкѣ, тѣ вѣзѣшї кѣ адевѣратѣ зрїдїї шї кѣтрѣтѣрацї дн чеа маї адѣнкѣ адѣнчїме а інімеї лорѣ! Мѣреаца шї лѣнга пѣдѣмерїре о днтрѣрѣнсе абїе! „Вѣчнїка помѣнїре!“ Днтопатѣ акѣм де днтрѣвїндѣзѣ соборѣ кѣлѣгѣрескѣ дн акѣмпанїареа тѣтѣрѣрѣ клѣнотелѣрѣ монастїреї, каре ачѣсте днсѣ ефѣктѣварѣ о комѣлѣ лѣкрѣтаре шї пѣлнѣере дн тотѣ кѣпрїнсѣлѣ кѣвжнтѣлѣ, шї сѣпїденїа моментѣлѣ ажнсе ла челѣ маї днлѣтѣ градѣ.

(Ва зрѣта.)

ВАІЪ ДЕ АВЪРЪ ДИИ ВРАШОВЪ

с'аѣ дескїсѣ дн 20. Іанѣарїв 1857

сѣвт прѣтектїзпѣа ексклѣсївѣ а Домнїлор Докторї ч. р. фїсїкѣлѣ де черкѣ Dr. Ignatie Meier, Домнѣлѣ фїсїкѣлѣ четѣцїї Iosifъ de Graicinig, Домнѣлѣ фїсїкѣлѣ де цївїлѣ Ioann Бахмаїер, ч. р. Докторѣлѣ жѣдекѣторїї Iosifъ Фаврїїсѣ, Домнѣлѣ Докторѣлѣ спїталѣлѣ чївїа Каролѣ Белдї, Домнѣлѣ Докторѣлѣ спїталѣлѣ чївїа Каролѣ de Graicinig.

ORDINE DE ВЪІ. ВЪІ DE АВЪР.

Лѣпї: Днпїнтеа прѣнѣлѣ вїле рѣтѣнѣ днкїсе, пентѣрѣкѣ аѣ а се кѣрѣцї; дѣпъ амѣзї пентѣрѣ dame.
 Марцї: Днпїнте шї дѣпъ амѣзї пентѣрѣ вѣрѣадї.
 Мїорѣкрї: Дїмїнеаца дела 6—9 ѣре пентѣрѣ вѣрѣадї, дела 9—12 пентѣрѣ dame. Дѣпъ амѣзї пентѣрѣ вѣрѣадї.
 Жої: Днпїнте шї дѣпъ амѣзї пентѣрѣ вѣрѣадї.
 Вїнерї: Дїмїнеаца дела 6—9 ѣре пентѣрѣ вѣрѣадї, дела 9—12 пентѣрѣ dame. Дѣпъ амѣзї пентѣрѣ вѣрѣадї.
 Сѣтѣвѣтѣ: Днпїнте де амѣзї пентѣрѣ вѣрѣадї шї дѣпъ амѣзї пентѣрѣ dame.
 Дѣтїнекѣ: Днпїнте де амѣзї пентѣрѣ вѣрѣадї, дѣпъ амѣзї днкїсѣ.
 Ачѣстѣ ordїне де вѣї сѣ цїне шї пентѣрѣ ачеї оаспѣдї де вѣї карїї днтрѣвїндѣзѣ пѣтаї вѣї рѣчї, пїне сѣѣ де дѣшї.
 Оареле де скѣлдатѣ сѣнт: Днпїнтеа прѣнѣлѣ дела 6—12 шї дѣпъ амѣзї дела 3—6 ѣре.

ВЪІ DE BANE.

Ачѣстеа сѣнт дескїсе тотѣдеаѣна дела 6 ѣре дїмїнеаца пѣпъ ла 7 ѣре сеара.
 Прѣдѣрїле пентѣрѣ вїле де авѣрѣ днпрѣвнѣ кѣ хїане де скѣлдатѣ кѣ сѣлѣлѣ шї вѣрѣте сѣнт зрѣтѣтѣреле:
 ДНПНТЕ DE AMEAZI. ДѣПЪ ПРѣНѣЗѣ.
 А фарѣ дн авѣнѣстѣнтѣ: Фѣрѣ де авѣнѣстѣнтѣ:
 1 ваїе де авѣрѣ кр. 36 м. к. 1 ваїе де авѣрѣ 30 кр. м. к.
 Дн Авѣнѣстѣнтѣ: Кѣ авѣнѣстѣнтѣ:
 20 вѣї де авѣрѣ 10 фр. м. к. 20 вѣї де авѣрѣ 8 фр. м. к.
 Афарѣ де ачѣста челѣ каре трѣвѣе сѣ маї асѣде шї дн страїе, пѣтѣште сѣпаратѣ кѣте 6 кр. м. к.
 1 ѣл ла спѣлатѣлѣ капѣлї кѣстѣ 3 кр. м. к.
 Домнїлорѣ авѣнѣцї ле стѣ дн воїе де а днтрѣвнїца чѣле 20 вѣї орї кѣндѣ дѣпъ пѣакѣ, сѣѣ дн пѣрсѣнѣ сѣѣ прїн алцїї.

ПРѣДѣРІЛЕ ВЪІЛОРЪ DE BANE.

Дн каселе чѣле поаѣ де вѣї днпрѣвнѣ кѣ плоаїе рѣче, дѣшї, хїане, сѣпѣлѣ шї тѣте чѣле трѣвнїчѣсѣ сѣнт зрѣтѣтѣреле:
 Фѣрѣ авѣнѣстѣнтѣ: Кѣ авѣнѣстѣнтѣ:
 1 ваїе калѣ де вапѣ 36 кр. м. к. 20 вѣї де вапѣ 10 фр. м. к.
 Вѣї Рѣчї, ПЛІНЕ ШІ DE ДѣШѣ. (Ваїа шї еарна кѣ хїанеле шїл.)
 Фѣрѣ авѣнѣстѣнтѣ: Кѣ авѣнѣстѣнтѣ:
 0 ваїе рѣче пїлнѣ сѣѣ де дѣшѣ . 15 кр. м. к. 20 вѣї рѣчї . . . 4 фр. м. к.
 Дн деосѣїтѣ вѣпѣвоїндѣ пентѣрѣ ачѣстѣ інстїтѣтѣ де вѣї шї де кѣрѣ, шї пентѣрѣ маї вѣнѣ гаранцїе шї комѣдїтате а опѣратѣлѣ пѣвїлїкѣ сѣѣ декларат зрѣтѣторїї Домнї Докторї, адекѣ:
 D. Dr. I. Maier днпїнте амѣзї дела 8—9, дѣпъ амѣзї дела 3—4. D. Dr. Каролѣ Белдї днпїнте де амѣзї дела 11—12.
 „ Каролѣ de Graicinig днпїнте де амѣзї дела 9—10. „ Іосїфѣ de Graicinig дѣпъ амѣзї дела 4—5.
 „ Іосїфѣ Фаврїїсѣ днпїнте де прѣнѣлѣ дела 10—11. „ Іоанѣ Бахмаїер дѣпъ амѣзї дела 5—6.

кѣ вор ordїна дн пѣрсѣнѣ дн інстїтѣтѣлѣ де вѣї дн одаїа Докторѣлѣ анѣште гѣтїтѣ пентѣрѣ ачѣстѣ скѣнѣ деасѣпра інтрѣрїї.
 Не лѣнѣгѣ ачѣста сѣ фаче опорат. пѣвїлїкѣ кѣвнїчѣса арѣтаре, кѣ ла 27. Іанѣарїв, ла 3, 10, 17 шї 24 Фѣврѣарїв а. к. дѣпъ к. п., адекѣ дн фїекаре Марцї сѣ вор да рѣзнївнї де данѣѣ прїн сѣпѣкрїцїзпѣе дн сала де конѣрѣсѣцїзпѣе а пѣвеї клѣдїрї де вѣї шї дн чѣлѣланте локалїтѣдї че сѣ дннѣ де дѣнса. Лїетеле де сѣпскрїцїзпѣе ла ачѣсте рѣзнївнї де данѣѣ сѣ афлѣ ла лїбрѣрїа D. Вїлѣлѣтѣ Немѣт, ла волта D. Фрїедрїх Шнеїдер, ла колѣтетѣрїа D. Іосїф Мѣнталдо, ла волта D. Іоанѣ Пѣдѣре шї ла каѣа вѣїлорѣ. Прѣдѣлѣ сѣпскрїцїзпѣї де днтрѣре есте 1 ф. 20 кр. м. к. Пакѣташе пентѣрѣ фамїліе де кѣте 4 Бїлетѣ кѣстѣ 4 фрї. м. к. Днчѣпѣтѣлѣ есте пѣпкѣтѣ 8 ѣре.
 DEMETER NAȘM DOȘIȘ шї VALENTIN JEAN.